

SITRA

Tulorekisteri

15.4.2014

Mirjami Laitinen

Kansallisen tulorekisterin taustat

- ICT 2015 raportti 21 polkua kitkattomaan Suomeen,
 - polku 2
 - RTE ja RPI
 - Ansaintarekisteri ja kansalaistili, ansiorekisteri, josta kansallinen tulorekisteri,
- Tarve ilmeinen
- Tekniset edellytykset syntymässä, mm. kansallinen palveluväylä ja tunnistaminen
- Tehty hallintokohtaisesti selvityksiä, mm. Verohallinto ja Kela
- Näytetty ”vihreää valoa” etenemiselle myös VM:n taholta – hallituksen kehysriihen myönteinen päätös
- Suomen oltava mukana muiden Pohjoismaiden kehityksessä
 - Tuore digibarometrikin haastaa

Motivointi helppoa /VM :Vero-osasto 28.2.2014 /E.Pylkkänen

- Teknologinen edistyneisyytemme sallii sen (imperatiivi toteuttaa se)
- Toteutettavissa, koska kokoluokaltaan Suomi on kompakti ja kaikki tahot tietävät mitä pitää tehdä
- Irti kuluttavista ja aikaa vievistä rutiineista
- Tuottavuushyödyt konkreettiset
- Kilpailu lisää intoa: Digibarometri: 22 maata mukana vertailussa, Suomi ei ole paras

Tulorekisteri palvelee kaikkia osapuolia

- Palkan- ja muiden tulojen maksajien, tulotietojen käyttäjien ja kansalaisen sekä koko yhteiskunnan hyöty tarjolla
 - Hallinnollisen taakan keventäminen ja arjen helpottaminen
 - Monenkertainen tulotietojen raportointi ja säilytys minimiin
 - Tulotietojen raportointi ajantasaiseksi ja automaattiseksi
 - Tulotietojen käyttö ajantasaiseksi ja automaattiseksi
 - Kansalainen tulotietojen omistajaksi, käyttäjäksi ja valvojaksi
 - Harmaan talouden torjunta
 - Tärkeää, ettei rakenneta päällekkäisiä ratkaisuja

Yritys- ja muut työnantajasektorit/ VM :vero-osasto

28.2.2014 /E.Pylkkänen

- Maksavat tuotannontekijäkorvauksia
- Automatisoitu palkanmaksukohtainen raportointi nopeuttaa, säästää vaivaa ja ehkäisee virheitä
- Raportointi vain kerran vain yhdelle taholle
- Toiminnan tuottavuus kasvaa: sama tuotos pienemmillä hallintokustannuksilla
- Kirjanpidon ihmiset voivat siirtyä rutiinityöstä tuottavampaan työhön

Viranomaiset: Verohallinto, Kela, kunnat ja muut/

VM :vero-osasto 28.2.2014 /E.Pylkkänen

- Veroja peritään tuloista reaaliaikaisesti juuri oikea määrä:
 - ei jättimäisiä veronpalautuksia
 - eikä suuria mätkyjä
- Tileillä ei seisoteta rahoja
 - heti käyttöön, talouden kiertokulkuun
- Tulosidonnaiset etuudet määrättävissä tarkasti:
 - ei voi fuskata
 - ei myöskään etuuksien alikäyttöä
- Vähemmän byrokratiaa ja käsittelijöitä
 - ei tarvitse tehdä selvityspyyntöjä, oikaisuja ja valituksia

- Reaaliaikainen tieto tuloista, tulonsiirroista ja tuloveroista(työajasta ja työpaikasta): tilanne seurattavissa koko ajan
 - Ei odottelua päivärahojen kanssa
 - Ei byrokratialoukkua enää: ei työnhakijaa uuvuttavaa lomakkeiden ja tositteiden etsimistä, täyttämistä, palauttamista ja täydentämistä ja turhautumista
 - Vuoden alussa tuli voimaan laki, jonka mukaan työtön voi ansaita 300 euroa kuukaudessa työttömyysturvan pienentymättä nk. *suojaosa*
- Työn vastaanottamisen efektiivinen marginaaliveroaste (METR)voikin käytännössä olla 0 % – kuten niin monissa tapauksissa pitäisikin
 - Lisää työvoiman riskinottoa, koska turva lisääntyy
 - Tulot omassa käytössä viiveettä: etuudet, verovähennykset

Tulorekisteri tarjoaa ikään kuin perustulon/ VM

:vero-osasto 28.2.2014 /E.Pylkkänen

- Reaaliaikainen tulorekisteri toimii parhaimmillaan kuten aktiivinen perustulo (nk. osallistumistulo)
- Ei keskeytyksiä perustoimeentuloon
- Tuloverotus ei ryöstä pieniä ansioita
- Palkkakatkokset hallittavissa
- Tulorekisteri toimii myös työaikapankkina:
 - otot ja panot oikein ja tehokkaasti kirjattuna

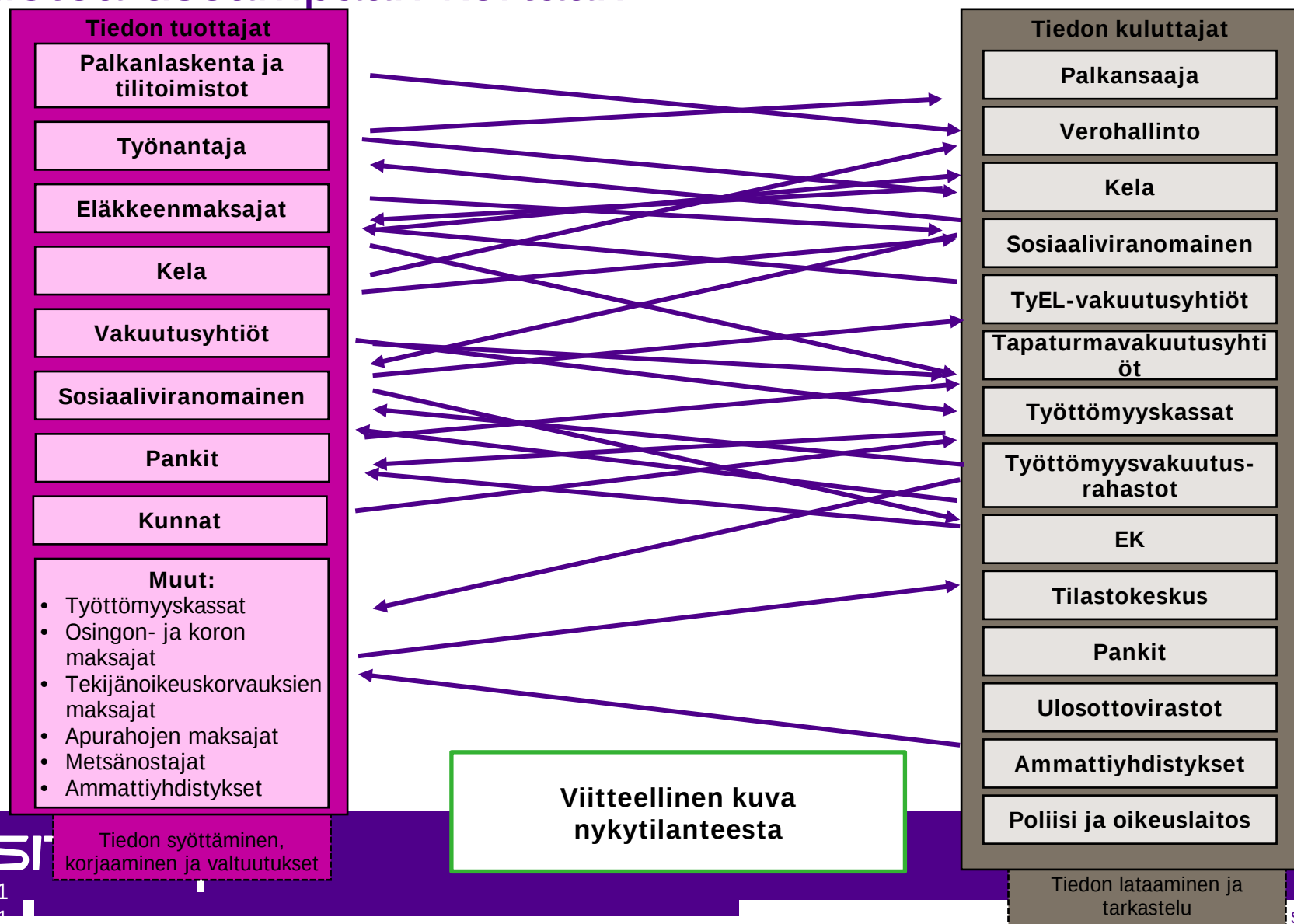
Kansantaloudelliset vaikutukset / VM :vero-osasto

28.2.2014 /E.Pylkkänen

- Tuottavuus kasvaa: teknologia valjastetaan käyttöön tehokkaasti
- Hallinnollinen taakka kaikilla osapuolilla pienenee
- Julkisen sektorin työvoimatarve supistuu hallinnon osalta: satoja htv:a
- Lisää työvoiman tarjontaa: liikkuvuutta ja joustavuutta, myös 300 € suojaosa tehokkaammin sovellettavissa
- Harmaa talous (mitä laajempi veropohja sitä matalammat verot): tehdään harmaana toimimisesta vaikein ja hankalin vaihtoehto

Monesta rekisteristä yhteen rekisteriin

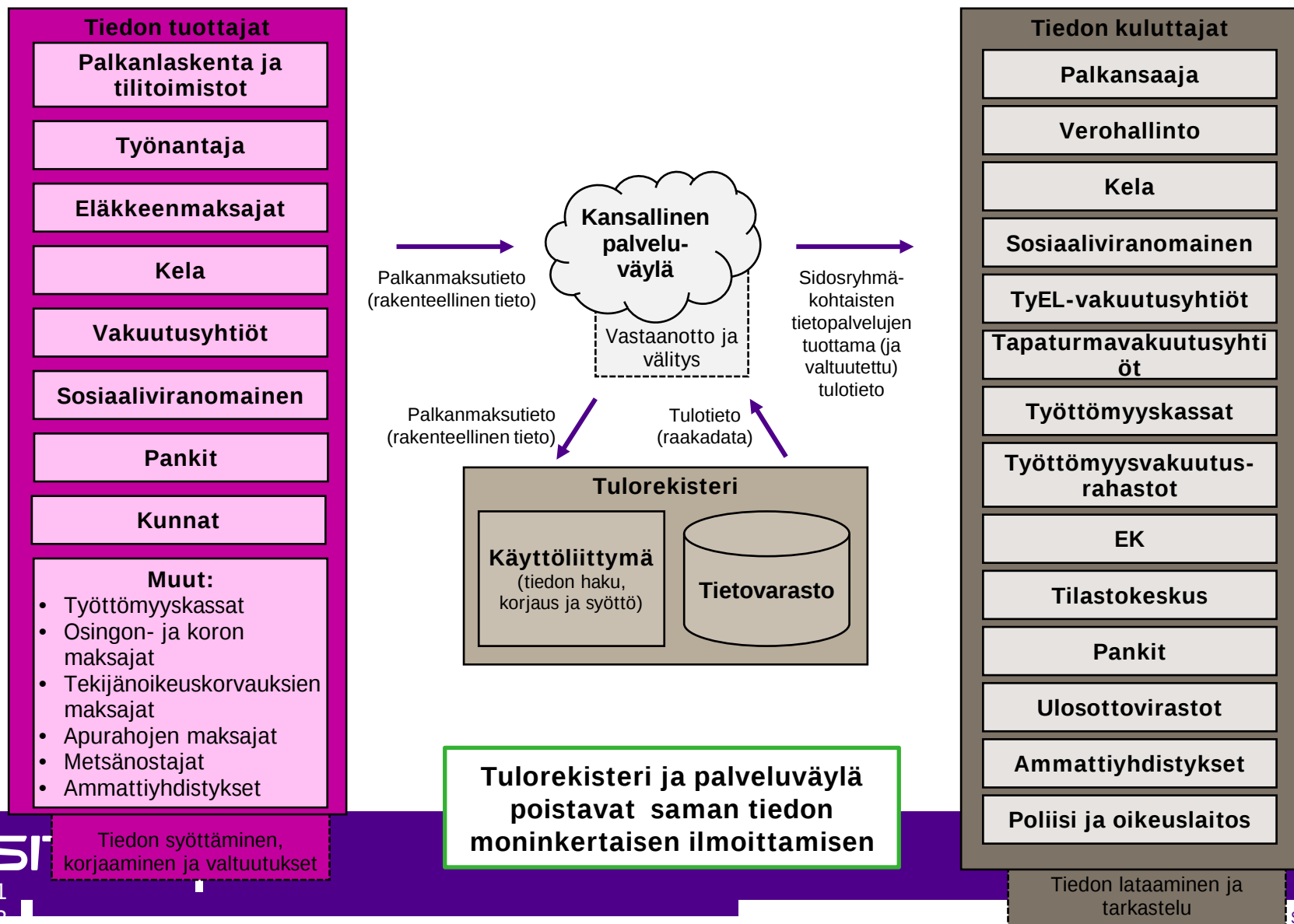
Nykytilassa tietoa välitetään kahdenvälisesti ja samaa tietoa useampaan kertaan

Reaaliaikainen tulorekisteri: mitä se on ?

- Tulorekisterillä tarkoitetaan palkka- ja muiden tulotietojen yhdistämistä yhteen kansalliseen rekisteriin, johon maksaja (esim. työnantaja) ilmoittaa palkka- ja muut tulotiedot
- Tulotieto ilmoitetaan maksun yhteydessä ajantasaisesti ja rakenteellisenä (palkkakoodisto), yhteisesti hyväksytyn standardin määräämässä muodossa
- Organisaatiot, jotka tarvitsevat kyseisiä tietoja (esim. verotukseen tai etuuksien käsittelyyn), saavat ne tästä yhdestä rekisteristä palveluväylän kautta joko automaattisesti tai erikseen kysymällä
- Kansalaiset näkevät ajantasaiset tietonsa yhdestä rekisteristä ja voivat hyödyntää niitä mm. palveluita käyttäessään tai etuuksia hakiessaan esim. opintuki, työttömyysturva jne. (kansalaistiliajattelu) ja valvoessaan tietojensa oikeellisuutta

Tulorekisterin avulla tieto ilmoitetaan ja vastaanotetaan kertaalleen

Tulorekisterin hyödyt ovat investointeja suuremmat

- Tulorekisteri ei synny ilman investointeja
 - tarvitaan henkilö- ja rahapanoksia, jotka jakautuvat monelle taholle ja pitkälle aikavälille
 - Tulorekisterin investoinnit on tässä vaiheessa arvioitu 5-7milj.€; tästä puuttuvat eri osapuolille tuleviin muutoksiin tarvittavat investoinnit
- Tulorekisterin hyödyt ovat ajan mittaan investointeja suuremmat
 - Välittömien työn säästöistä syntyvien hyötyjen määräksi on arvioitu vuositasolla n.100 milj. €
- Hyödyt realisoituvat sitä nopeammin, mitä kyvykkäämmin ja nopeammin tulorekisteriin saadaan eri osapuolet mukaan